

Raadsinformatieavond van het Geestmerambacht

Datum en tijd: 12 september 2024, 17:00 – 20:10 uur

Locatie: De Binding, Bosgroet 12, Zuid-Scharwoude

Gespreksleider: Bert Blase

Verslag: Roswitha Lubbers, Allround Office Management

Opening

Ester Leibbrand, wethouder Dijk & Waard en vicevoorzitter van het bestuur van het Recreatieschap Geestmerambacht, opent de bijeenkomst en heet de aanwezigen van harte welkom.

Zij roept hen op optimaal gebruik te maken van deze gelegenheid voor het stellen van vragen/indienen van suggesties e.d. naar aanleiding van de twee presentaties: 'Om zodoende het eigen beeld van het Geestmerambacht en de manier waarop we de toekomst ingaan voor jou in elk geval een heldere is'. Er wordt een verslag gemaakt ten behoeve van de door het dagelijks bestuur te zetten vervolgstap in de ontwikkeling van het Geestmerambacht.

Vervolgens stelt de heer *Bert Blaset*, de onafhankelijk en in de materie én omgeving van GAB goed ingevoerde gespreksleider, zich kort voor.

Doel en vervolg

Aanwezig zijn raads- en bestuursleden uit Alkmaar en Dijk en Waard. Het dagelijks bestuur van GAB heeft de indruk dat de aansturing van het recreatieschap structureel beter kan en moet. Dit mede naar aanleiding van het uittreden van de Provincie Noord-Holland en de gemeente Bergen (en eerder ook Schagen) en de gewijzigde ondersteuning.

Tijdens deze bijeenkomst wordt een informeel gesprek gehouden tussen uitvoeringsorganisatie van GAB met de raadsleden met als doel: het voorbereiden van een goed voorstel voor het algemeen bestuur en dagelijks bestuur en om op te halen hoe de raadsleden de toekomst van het GAB zien. Het overleg is ook geen onderdeel van de raadsproces van beide gemeenten.

Via het algemeen bestuur en de gemeenteraden zal terugkoppeling plaatsvinden.

De gespreksleider stelt dat er voldoende aanleiding is om het sturingsprincipe van GAB te bespreken.

Voor de pauze wordt er aan de hand van een presentatie gesproken over de huidige situatie van het GAB.

Na de pauze staat de toekomst centraal alsmede de rol van de diverse raden en hoe die te optimaliseren, de rol van de bevolking (zie document Burgerinitiatief) en de een aantal jaren geleden door beide raden vastgestelde en voor het huidige bestuur leidende Visie.

Alles in relatie tot de bestaande Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Geestmerambacht.

Aanwezigen kunnen tijdens de pauze desgewenst nog hun aandachtspunten noteren waarop tot slot kan worden ingegaan.

Inventarisatie wensen

Vervolgens inventariseert de gespreksleider onderwerpen die de aanwezigen per se aan de orde willen laten komen deze bijeenkomst:

- Er is behoefte aan meer uitleg over de uitvoeringsorganisatie Recreatie Noord-Holland (RNH)¹ en de uitgaven die daarvoor worden gedaan. Afgaande op het jaarverslag is dit de grootste kostenpost van GAB. RNH komt in elk programma terug.
- Omdat niet duidelijk is wat allemaal te berde wordt gebracht, is dit nu nog niet aan te geven. Er wordt aangenomen dat er voldoende ruimte is tijdens en na de presentaties.
- Hoe zit het met de balans tussen natuur en recreatie en de interpretatie daarvan vanuit de visie?
- De visie heeft geleid tot (klimaat)doelen. Zijn deze haalbaar/worden ze gehaald met de lopende acties? Of is er reden voor bijstellingen?

¹ Vanaf hier: RNH.

- Is er -in het verlengde van de balans tussen natuur en recreatie- voldoende aandacht voor biodiversiteit?

I. Presentie² Moira Faber huidige situatie (visie, uitgangspunten, doelen, uitvoeringsplan en aansturing, bestaande bestuursstructuur, feiten en cijfers Gemeenschappelijke Regeling GAB)

Moira werkt namens het Recreatieschap als Programmamanager en is als zodanig verantwoordelijk voor de exploitatie van het gebied. Zij is in dienst van RNH, de Uitvoeringsorganisatie voor dit gebied met als belangrijkste taken: beheer, ontwikkeling, ondersteuning/advisering bestuur bij het nemen van besluiten.

Namens RNH zijn tevens aanwezig de directeur, Jos Gilliam en programma-adviseur Peter Jaap Don.

Het *algemeen bestuur* van de Gemeenschappelijke Regeling³ GAB bestaat uit de wethouders Nieuwenhuizen, Te Beest en Schouten (Alkmaar) en Leibbrand, Ruiten en Langedijk (Dijk en Waard). Het vergadert drie keer per jaar om besluiten te nemen over het recreatieschap. De gemeenteraden kunnen een zienswijze indienen op de te bespreken diverse P&C-documenten.

Het *dagelijks bestuur* bestaat uit de voorzitter, wethouder Nieuwenhuizen en wethouder Leibbrand. Het voorzitterschap rouleert elke drie jaar.

Naast de Uitvoeringsorganisatie wordt het bestuur met betrekking tot vergaderingen ondersteund door het Bestuursbureau.

- Zaal: de GR werd afgesloten in de periode dat er meer gemeenten deelnamen. Inmiddels zijn alleen Alkmaar en Dijk en Waard aangesloten.
In reactie op een vraag, antwoordt Moira dat de uitvoeringsorganisatie nog steeds werkt voor vijf recreatiegebieden.

Het GAB gebied omvat in totaal 558 hectare (waarvan 395 Geestmerambacht en 151 Park en Strand van Luna). Het gebied wordt met de Groene Loper uitgebreid (met 12 hectare NNN).

Jaarlijks trekt het gebied 2 miljoen bezoekers.

De GR is in 1981 gestart (met de Provincie, Schagen, Bergen, Heerhugowaard, Langedijk, Alkmaar).

- Naar aanleiding van vraag zaal:
Natuurbegraafplaats Geestmerloo hoort inderdaad bij het recreatiegebied Geestmerambacht. 65% van de begroting wordt besteed door de Uitvoeringsorganisatie aan gebiedsbeheer, ontwikkeling).⁴

Momenteel kan het gebied zelf in 45% van de kosten voorzien door subsidies en exploitatie van het gebied. Relatief best hoog in vergelijking met andere gebieden.

38% wordt uit de reserves onttrokken (gevuld uit het HAL-fonds/meerwaardefonds, dus gelden beschikbaar gesteld door gemeenten op basis van elke te bouwen woning om daarmee de groenopgave te kunnen bekostigen). Hierin zit ook de afkoopsom van de Provincie Noord-Holland vanwege hun uittreding, idem dito van Bergen en Schagen.

Met deze reserve kon de participantenbijdrage de laatste jaren beperkt blijven tot een laag bedrag. De reserve is in 2028 uitgeput (werd in 2019 reeds gecommuniceerd). Mede daarom werd de visie opgesteld, om daarmee het exploitatietekort terug te dringen met die ontwikkelingen die bij het gebied passen.

- Zaal: 2028 lijkt ver maar voelt als morgen. Gemeenten krijgen te maken met het Ravijnjaar 2026. Zal dat niet leiden tot een snellere uitputting van de reserve?
Reactie: neen. Bij de visie zijn afspraken gemaakt voor de ingroei van de Participantenbijdrage. Gaandeweg stijgen de inkomsten uit het gebied. De reserve is in 2028 uitgeput, maar als de

² De presentaties zijn als bijlagen bij het verslag gevoegd. In het verslag wordt de toelichting op de presentaties slechts deels opgenomen. Gestelde vragen/aanvullingen e.d. uiteraard wel.

³ Vanaf hier: GR

⁴ Dit was en bleef onduidelijk: Jos Gilliam gaf aan: 'Wij zijn het geheel, niet alleen die 65%'. En de gespreksleider: 'Alles wordt gespendeerd door jullie'. Graag uw aandacht!

Participantenbijdrage gelijk blijft conform de afgesproken ingroei, wordt er geen effect op de exploitatie verwacht. Bij andere keuzes, kan dit uiteraard veranderen.

- Zaal: wat zijn de subsidieprognoses voor de komende jaren? Gelijk, dalen die?
Reactie: een aantal zal dalen, maar soms komt er ook weer iets voor terug. De subsidie voor Bosrevitalisering komt bijvoorbeeld te vervallen. Maar de Provincie heeft recent ook subsidie beschikbaar gesteld voor Invasieve Exoten (scheelt in de beheerskosten). Het project De Groene Loper wordt ook grotendeels gesubsidieerd. Het zoeken aanvullende subsidiebronnen is een constant aandachtspunt.
- Zaal: algemene plaatje: moet er rekening worden gehouden met een stabiele inkomstenstroom van 18% subsidies op het totaal? Wat valt onder opbrengsten?
Reactie: dat valt niet te zeggen, maar subsidies zullen blijven én er wordt steeds naar extra subsidiemogelijkheden van provincie en landelijke programma's worden gezocht.
Exploitatie/opbrengsten: hierin zijn ondergebracht het Geestmerloo, verhuur panden van ondernemers, pachtinkomsten van bijvoorbeeld Speelpark De Swaan, Molengroet). De inkomsten zijn de laatste jaren gestegen.
De pachtcontracten hebben doorgaans een looptijd van dertig jaar.
- Zaal: na 2028 stort het GAB'toch in een ravijnjaar'?
Reactie : antwoord volgt later.
- Zaal: de subsidie/exploitatie komt uit op 45% (hoger dan andere recreatieschappen). Hoe hoog zitten zij?
Reactie: momenteel is het bedrag van Geestmerambacht hoger ten opzichte van de overige recreatieschappen van RNH. De 45% zal overigens stijgen naar circa 60% vanwege een verbeterde verdien capaciteit door de uitvoering van de visie.
- Zaal: is er afdoende aandacht voor de belangen van de pachters (tijdige vernieuwing, innovatie, onderhoud gebouwen, lekkages)? Worden de diverse klachten ter plekke onderzocht?
Reactie: Moira is niet op de hoogte van klachten. Maar er is een goede relatie met de (belangrijke) pachters. Oproep: indien er onvrede is, hoort zij dit graag.
Zaal: de klachten dateren alweer van een tijd geleden. Maar betrokkene spreekt de wens uit dat deze -indien aan de orde- wél snel worden opgepakt en er geen sprake meer is van lekkages, beschimmelde muren e.d.
Reactie: een aantal panden wordt gesloopt. Daarvan is de conditie tijdelijk niet optimaal.
- Zaal: GABwordt niet meer door de Provincie gesteund (zit in HAL-fonds). Wat is de invloed van de Provincie op de onttrekking van de reserve? Ook de vier andere gebieden ontvangen subsidies maar zij ontvangen ook nog extra financiën van de Provincie. Dit wordt aan de reserves GABonttrokken: is het extra bedrag dat de overige vier van de Provincie ontvangen ook circa 38% of aanzienlijk minder? Dus: wat loopt het GABnu mis?
Reactie: het is verschillend per recreatieschap.
Spaarnwoude wordt voor 50% door de Provincie gefinancierd (dat wil zeggen: 50% van het tekort). Als de Participantenbijdrage én de onttrekking uit de reserve worden opgeteld, komt dat uit op 55%. In Spaarnwoude wordt 50% daarvan door de Provincie gedekt omdat de Provincie bijdraagt aan dat recreatieschap (wat niet het geval is bij Geestmerambacht).
RAUM wordt eveneens voor 50% gefinancierd door de Provincie.
Twisk/Waterland voor 25% (met een forse bijdrage vanuit Amsterdam)
- Zaal: worden de gelden wel eerlijk verdeeld?
Reactie: de directeur zegt dat dit oordeel niet aan hem is.
De gespreksleider verwijst naar de Provincie. Het onderwerp valt buiten deze presentatie. De gemeenten Alkmaar en Dijk en Waard hebben in ruil voor een afkoopsom afscheid genomen van de Provincie, met instemming van de raden.
- Zaal: maar van die afkoopsom kan slechts een korte periode worden geprofiteerd.
- Zaal: er wordt verwezen naar het besluit van staatssecretaris Bleeker (afbouw financiering recreatie rondom steden).

Er is gezocht naar alternatieve inkomsten naar aanleiding van de onttrekking van de bestemmingsreserve exploitatie ad € 1 miljoen.

Zie de 'Visie 2030: parkenlint tussen stad en land', vastgesteld in januari 2021 (door het Recreatieschap en na een breed participatieproces ook door de gemeenteraden).

Financiële balans na uitbreiding:

De inkomsten uit exploitatie zullen stijgen met € 520.000.

Dat betekent dat er een extra participantenbijdrage nodig is ad € 480.000 (ingroei).

- Zaal: in de visie wordt melding gemaakt van een balans tussen natuurbeleving en recreatie. Of tussen natuurwaarde en recreatie. Maar er is een verschil tussen natuurbeleving en natuurwaarde.
Reactie: onder ambitie I staat 'natuurwaarde' vermeld.

De visie wordt via uitgewerkte projecten gerealiseerd, op basis van een vastgesteld Uitvoeringsplan. Dat omvat 14 projecten met deels overkoepelende opgaven. Inmiddels wordt er aan 10 tegelijkertijd gewerkt.

- 11: Ontwikkellocatie Kanaaldijk 1: dit wordt tot 2030 gebruikt door Woongemeenschap LiberTerra en wordt dus later(2028) opgepakt.
- 8: Ontvangstgebied Zomerdel Zuid (momenteel Lovers & Hunters)
- 12: De Groene Loper, het nieuwe gebied dat wordt toegevoegd.
3. Het Gebiedsmarketingplan wordt pas na de volledige afronding opgesteld.
4. Energie en klimaat: dit wordt niet als apart project opgepakt maar waar mogelijk binnen bestaande projecten (voorbeeld: Visie Wagenweg: er is verzocht hiervan een zoekgebied voor windmolens te maken voor RES 2).
5. Opstellen omgevingsplan: in overleg met de gemeenten is besloten om af te zien van een groot omgevingsplan voor het hele gebied. Voor elk plot wordt een apart plan opgesteld. Maar er zijn wel overkoepelende onderzoeken gedaan over de opstapeling van alle nieuwe functies (stikstof, verkeer, parkeren, de MER). Planning algemeen bestuur: eind 2024.
6. Extra inkomsten: was een vraag voor het Uitvoeringsplan. Wordt opgepakt na de afronding maar is tevens een constant proces.

De twee projecten met overkoepelende opgaven betreffen:

1. Samenhangend plan natuur en recreatie: er zijn zones benoemd (natuur, NNN, ontvangstgebieden) die in de visie zijn opgenomen en zijn uitgewerkt in een beheerzonering, die vervolgens worden uitgewerkt in bestekken voor het beheer).

Dit project is afgerond.

2. Ontwerpplan voor diverse actieparcoursen (uitdagingen). Hieraan wordt momenteel gewerkt. Diverse plekken met activiteiten worden door deze actieparcoursen met elkaar verbonden. Planning vaststelling door algemeen bestuur: 2025.

- Zaal: 10 = Geestmerloo. Dat wordt uitgebreid. Wanneer is de rest van het gebied toegevoegd aan GAB? De Nauertogt is de scheidslijn tussen de gemeente Alkmaar en Dijk en Waard.
Reactie: het maakt al lang deel uit van GAB. Het is inderdaad de grens tussen beide gemeenten.
- Zaal: hier was een losloopgebied voor honden, de doorsteek. Het Dijk en Waardpad loopt daar.
Reactie: behalve Geestmerloo valt ook de hele strook langs de Nauertogt onder 10.

9. De visieschets Wagenweg (Geestmerweide en Diepsmeerpolder incl. bike experience) is in 2023 door het algemeen bestuur vastgesteld. Onlangs is de outdoor bike experience toegevoegd (zoekgebied). Uitvoering uitbreiding wandelpaden/fiets- en groenverbindingen start 2025.

Er wordt tevens geïnvesteerd in dit evenementengebied (betere toegankelijkheid en meer groen). Er zijn twee grote ontwikkellocaties tegenover elkaar. Aan de noordzijde bevindt zich 'De Pluktuin van Geesje' (blijft daar).

Het bebouwde deel wordt eind 2024 uitgegeven en daar komt een woonzorg-accommodatie. Dagbesteding wordt gefaciliteerd in De Pluktuin.

Aan de overzijde bestaat behoefte aan een groepsaccommodatie (tot 20 personen, met eigen sanitair).

- Zaal: aan welke zorg wordt gedacht?
Reactie: Nu even de doelgroep paraat. Maar met de afdeling Sociaal Domein van Dijk en Waard is de behoefte aan doelgroepen bekeken en tevens is daarbij gekeken naar inpasbaarheid op deze locatie. De omschrijving is beschikbaar.
- Zaal: er is veel personeelstekort in de zorg. Het is dus verbazingwekkend dat hier weer een accommodatie wordt opgestart.

- Zaal: wordt het een sociale groepsaccommodatie of een commerciële?
Reactie: commercieel.
- Zaal: kwam de behoefte vanuit de Pluktuin of vanuit de woonzorg?
Reactie: Geesje was een tijdelijk initiatief en bleek een groot succes (men doet veel voor het gebied). Het was altijd al een ontwikkellocatie, maar er is besloten De Pluktuin te behouden i.c.m. met het uit te geven perceel.
- Zaal: worden er ook inschattingen gemaakt over de te verwachte extra inkomsten van deze initiatieven? Wat zijn de gevolgen voor de exploitatie?
Reactie: bij opstelling Visie is al met planeconomen gekeken naar de vraag/behoefte en wat deze voor het gebied zouden kunnen opleveren qua inkomsten. Onlangs zijn deze prognoses herijkt. Er is bekend wat de plots ongeveer moeten opleveren en of de bedragen nog steeds aansluiten bij de ambitie.
- Zaal: is deze informatie beschikbaar voor de raden?
Reactie: het betreft zeer locatie-specifieke informatie waarmee GABde markt nog op moet. Er wordt nog nagedacht hoe e.e.a. ter beschikking kan worden gesteld.
- Zaal: alle begrip voor de gevoeligheid. Maar deze informatie is wenselijk voor het maken van afwegingen.
Reactie: bij interesse, kan men de griffie raadplegen.

De Bike Experience is inmiddels een zoeklocatie geworden (Power Valley terrein). Er loopt een haalbaarheidsonderzoek naar een wielervedbaan op het evenemententerrein. Nadere informatie is eind 2024 bekend bij het Recreatieschap en wordt ook aan de raden gestuurd. Pas na bespreken van het haalbaarheidsonderzoek in de komende Algemeen Bestuursvergadering van het schap, zal mogelijke uitgifte van het terrein concreet worden.

- Zaal: betrokkene bezocht het Liquicity Festival. De organisatie is minder blij met komst van de Bike Experience omdat dit een behoorlijk deel van hun campingterrein afsnoept.
Vraag: gaat alles wel passen?
Reactie: het klopt dat de evenementen/terreinen elkaar overlappen. Er loopt overleg over de datum waarop de Bike Experience kan worden aangelegd. Het is wachten op het haalbaarheidsonderzoek. Er wordt ook al nagedacht over een alternatief voor de camping.
- Zaal: het raadslid heeft over Power Valley meerdere gesprekken gevoerd. Wie is de eigenaar van de grond waarop dit evenement plaats gaat vinden?
En welk contract heeft het recreatieschap GABmet de organisatoren van Power Valley.
Reactie: het contract heeft een looptijd van één jaar. Van belang gezien het denkproces over de andere inrichting van het terrein. De grond is van het recreatieschap. Vooralsnog verleent GABmedewerking omdat het evenement voldoet aan de vraag van de omgeving (de bezoekers) voor dit type recreatie. Het is een familie-evenement.
- Zaal: het raadslid heeft geen kritiek op het evenement als zodanig, maar heeft vraagtekens bij de locatie gezien de beperkte afstand tot de Kleimeer. Hij wijst erop dat er in Noord-Holland-Noord duizenden hectare zonder enige biodiversiteitswaarde beschikbaar zijn voor een dergelijk evenement. Past dit evenement in de visie van het recreatieschap? En kijkt het recreatieschap ook naar andere opties?
Reactie: het recreatieschap kijkt momenteel niet naar een andere organisatie dan Power Valley. Er wordt door het recreatieschap onderzocht in hoeverre dit evenement past in het gebied en wat de effecten op het gebied/de biodiversiteit zijn. Er moeten daarover diverse onderzoeken worden aangeleverd.
Toezegging: op een later moment zal Moira indien gewenst hierover nadere informatie delen met de vragensteller.
- Zaal: het recreatieschap ambieert het organiseren van drie meerdaagse evenementen waaronder het Liquicity Festival. Voor deze drie zal dus een camping nodig zijn. Welke locaties worden gescout voor een camping?
Reactie: onderwerp komt op een later moment terug in het bestuur van het recreatieschap en dan worden ook de raden geïnformeerd. De zoektocht loopt nog.
- Zaal: er wordt geopperd om een extra informatiebijeenkomst te beleggen.

De gespreksleider antwoordt dat vandaag het beoogde programma wordt doorlopen. Gaandeweg kan worden geïnventariseerd of er behoefte is naar een verdiepende, gedetailleerde bijeenkomst.

7. Ontvangstgebied Zomerdel Noord : met strandpaviljoen El Chiringuito.
Mei 2024 is de visieschets vastgesteld. Er wordt sport/leisure/horeca gerealiseerd. Het plot is op de markt gezet. Er heeft zich één ondernemer gemeld. De voorwaarden voor de uitgifte worden nu besproken.
 - Zaal: er komt een jeu de boulesbaan. Verdwijnt die dan uit Langedijk?
Reactie: het is één van de potentiële opties maar er loopt nog overleg met de ondernemer. Er is sport-en-spel bedacht op deze locatie, dus ook een andere invulling is nog denkbaar.
 - Zaal: is er behoefte aan een multifunctionele ruimte?
Reactie: deze biedt ook mogelijkheden voor kleinschalig overnachten. Mogelijk wordt het deels een congrescentrum of wordt er overkapt sporten gerealiseerd. Is nu nog niet ingevuld.

12. Realisatie Groene Loper: de visieschets is reeds vastgelegd en de uitvoering start in 2025. Er wordt 12 hectare NNN toegevoegd.
De ontvangstgebieden Noord en Zuid waren NNN. Daarvoor in de plaats komt dus kwalitatief hoogwaardiger NNN. Er worden fiets- en wandelroutes aangelegd met subsidie van de Provincie.
 - Zaal: tijdens een werkbezoek werd De Groene Loper doorkruist. Een aantal percelen was nog niet beschikbaar. Wat is de stand van zaken?
Reactie: dat geldt nog voor twee percelen waarover met de gemeente wordt overlegd. Maar waar mogelijk, start de uitvoering.
 - Zaal: is dit een missing link?
Reactie: ja, voor wat betreft wandelen-fietsen maar niet voor de natuur (en de doortocht voor dieren).
 - Zaal: de Provincie betaalt voor de aanleg. Ook aan het beheer? Of zijn die kosten al verwerkt in de begroting?
Reactie: de kosten voor beheer worden in de begroting van het recreatieschap opgenomen. Het gebied wordt immers uitgebreid. De subsidie is enkel voor de aanleg, dus beheer(-skosten) is niet door de provincie bekostigd.

8. Ontvangstgebied Zomerdel Zuid: de uitgifte en de visieschets wordt nog voorgelegd aan het algemeen bestuur (ronde 3). Plan is om hier een wellness te laten landen. Hiernaast ligt Geestmerloo dat wordt in- en uitgebreid en het landschapspark Nauertogt wordt hier te zijner tijd aangelegd (nu nog bestaand uit veel particuliere grond).
 - Zaal: levert de uitbreiding van Geestmerloo meer inkomsten op (hogere pacht)?
Reactie: ja.

Inkomsten

Deze zijn aan het begin van de visie bepaald. In 2023 zijn de investeringen geïndexeerd en vastgesteld door het algemeen bestuur. De verwachte inkomsten zijn door een planeconoom noGABals berekend en deze blijken nog actueel mits de realisatie beleidsmatig en planologisch mogelijk wordt gemaakt. In 2019 is gestart met € 350.000. De verwachte verhoging van de inkomsten lijkt haalbaar zodat het gebied uitkomt op 60% eigen verdien capaciteit.

- Zaal: het is de kleinst denkbare GR (twee partners). Wat gebeurt er als bijvoorbeeld Alkmaar wil uittreden?
Reactie: komt na de pauze aan bod.
- Zaal: wanneer wordt nagedacht over de gedetailleerde invulling van De Groene Loper? Wanneer zijn de raden aan zet?
Reactie: de uitwerkingsplannen worden nu opgesteld. In principe start de aanleg in 2025. Het is Moira noch de aanwezige bestuurders bekend op welk moment de raden erbij worden betrokken. Dit betreft de RO procedure van de gemeente.
- Zaal: dit zal zijn gevraagd omdat bij de vaststelling van de visie in beide raden is toegezegd, dat alle projecten apart nog een keer aan de raden worden voorgelegd zodat inwoners van dat dat

speciale gebied -ook het Park van Luna- kunnen meepraten. Als het project 'doordendert' wordt daarmee een heel stuk burgerparticipatie gemist.

Reactie: voor alle projecten die in de fase van het vaststellen van de visieschets belanden, worden gebiedstafels ingericht (besluit algemeen bestuur). Zodoende worden

(vertegenwoordigers van) belanghebbenden meegenomen en kunnen zij input leveren. Die wordt aan het algemeen bestuur doorgesluist zodat men dit meeweegt bij de besluitvorming.

- De gespreksleider verifieert of de toezegging (betrokkenheid raden) bekend is bij de wethouders. Reactie: ja, en er wordt ook naar gehandeld. Men kan ook zienswijzen indienen. Het is niet bekend wanneer dit specifieke project in de raden aan bod komt.

- Zaal: alle projecten (met uitzondering van De Groene Loper) dragen bij aan de exploitatie. In hoeverre wordt bij alle projecten gekeken naar het effect op de natuurwaarde, die ook door het recreatieschap moet worden meegenomen en als onderdeel van de visie. Hoe wordt de balans bepaald?

Reactie: zie de projecten waar nu mee wordt gestart. Toevoegen van groen, natuur e.d. rondom de rode ontwikkelingen. Tussen alle aan te leggen ontwikkelingen wordt extra groen aangelegd, wordt gekeken naar de biodiversiteit. Bij bijvoorbeeld het ontvangstgebied Noord zijn eisen aan ondernemers gesteld (er moet natuurinclusief worden gebouwd).

- Zaal: wat is de status van de Bike Experience? Komt die op deze locatie?

Reactie: het algemeen bestuur heeft deze locatie in principe aangewezen als zoeklocatie. Of het project daadwerkelijk wordt uitgevoerd is afhankelijk van het haalbaarheidsonderzoek. Dat wordt het nog besproken in het recreatieschap en de raden. Dan volgt mogelijk uitgifte

- Zaal: men is voornemens deze Bike Experience aan te leggen maar er is nog geen nieuwe locatie voor de camping. Voordat deze Experience wordt aangelegd, moet er eerst een oplossing voor de camping worden gevonden.

Reactie: deze belangenafweging wordt te zijner tijd voorgelegd.

De gespreksleider vraagt of deze ook in de raden wordt geagendeerd.

Reactie: het haalbaarheidsonderzoek in elk geval.

- Zaal: geldt dat ook voor de locaties?

Reactie: de initiatiefnemers bestuderen de locaties en betrekken de belanghebbenden bij de afwegingen (is het passend, en past het ook daadwerkelijk). Op die wijze komt het onderwerp dus wel terug. De evenementenorganisatoren zijn er nadrukkelijk bij betrokken.

De gespreksleider adviseert de raden dienaangaande scherp te zijn voor wat betreft de eigen positie.

- Zaal: beheerskosten. Wordt onderzocht of het beheer van de bestaande faciliteiten e.d. duurzamer/natuur-inclusiever kan?

Reactie: hiervoor geldt de beheerzonering die in de bestekken is verwerkt. Natuur vergt ander onderhoud dan een strand.

In antwoord op de kanttekening dat er veel geld naar het RNH zou gaan wijst de directeur erop, dat het RNH geen schap is maar een Uitvoeringsorgaan dat echt niet jaarlijks 'zo maar een zak geld krijgt'.

Er worden begrotingen en jaarrekeningen voor het bestuur opgesteld waarin helder is aangegeven wat er met de middelen gaat gebeuren.

Over de uitgevoerde projecten en het beheer wordt verantwoording afgelegd. Los daarvan wordt de bedrijfsvoering elke twee jaar door een onafhankelijk extern deskundige beoordeeld. Daarbij wordt gecontroleerd of de taken conform de opdracht worden uitgevoerd en wordt ook gekeken naar duurzaamheid en de wijze waarop met natuur wordt omgesprongen. Er wordt ook naar kosten gekeken. Deze controle levert adviezen op die worden meegenomen en in het beheersplan voor het daaropvolgende jaar worden verwerkt. Dit wordt door het bestuur vastgesteld. En uitgevoerd.

Totstandkoming kosten: Berenschot heeft een aantal jaren geleden onderzocht hoe het beheer van Geestmerambacht werd uitgevoerd. Er werd geconcludeerd dat dit niet goedkoper zou kunnen. Ook de organisatie zelf is hierdoor mede van overtuigd dat er financieel scherp wordt geacteerd.

De advisering van het bestuur, en de projectleiding en financiële verantwoording wordt binnen de P&C-cyclus verantwoord.

Kosten worden nauwgezet beheerst op basis van de producten die worden geleverd. Elk jaar worden de tarieven met gemeenten e.d. vergeleken en deze liggen stelselmatig lager. De prijsstelling wordt dus permanent getoetst.

Als besloten zou worden tot een andere bestuursvorm, stel eenvoudiger dus met minder werk, zullen de kosten dalen.

De **gespreksleider** beklemtoont dat de raden hierover het gesprek kunnen aangaan met de respectievelijke wethouders die in het dagelijks bestuur zitting hebben. Zij dragen immers de verantwoordelijkheid voor het efficiënt organiseren van de uitvoering.

- Zaal: er wordt ingezet op toenemende bezoekersaantallen (door verbetering en uitbreiding van exploitatievormen). Worden de parkeermogelijkheden uitgebreid? Is dat nodig? Er wordt gewezen op de nu ervaren overlast van de parkeerterreinen. Wordt dit ook aangepakt in de uitvoeringsplannen?

Reactie: er is onderzocht of er voldoende parkeerplaatsen zijn. Dat blijkt het geval te zijn, behalve tijdens evenementen. Dan wordt er uitgeweken.

Bepaalde parkeerplekken worden 's avonds afgesloten om overlast te beperken.

- Zaal: er is behoefte aan een uitwerking van een scenario waarin de Participantenbijdrage structureel stijgt. En wat zijn daarvan de financiële consequenties?

Reactie: in de stukken is aangegeven hoe de prognose er nu uitziet met betrekking tot het Uitvoeringsplan. In een document zijn de doorgerekende effecten bij minder ambitie in het ontwikkelprogramma en de effecten op de participantenbijdrage en de overige mogelijkheden al beschreven.

Het scenario waarin deze bijdrage stijgt zit al bij de stukken.

De gespreksleider stelt, dat het bestuur het aanspreekpunt is om e.e.a. met de diverse raden te bespreken: wat hebben zij ervoor over voor wat betreft de financiën?

Directeur Gilliam beklemtoont, dat het Uitvoeringsorgaan het bestuur ondersteunt. De vraag over welke informatie wordt voorgelegd aan de raden, is aan de bestuurders. Hij wil aan die route vasthouden.

De **gespreksleider** vindt dit vanzelfsprekend. Het bestuur dient zich erover te buigen hoe e.e.a. het beste richting raden kan worden gestroomlijnd en welk deel al dan niet als geheim moet worden bestempeld (zoals bij prognoses).

De aanwezigen kunnen een lijstje maken van hun informatiebehoefte en het bestuur zal vervolgens bepalen hoe daarmee om te gaan. Na de pauze zal hierop worden teruggekomen.

(pauze)

De **gespreksleider** constateert dat de aanwezigen (nog) geen 'hartenkreten' op de flipover hebben genoteerd die zij zouden willen bespreken.

Tijdens de pauze hebben beide aanwezige wethouders hem toegezegd de breed door de gemeenteraadsleden uitgesproken wens voor informatie te zullen honoreren en hen -in aanloop naar de behandeling door de raden- te voorzien van de nodige informatie.

Er zal worden aangesloten bij de reguliere cyclus van de gemeenten, om het voor elke GR beleggen van een aparte bijeenkomst te voorkomen. Mogelijk wordt er al informatie naar aanleiding van deze bijeenkomst toegestuurd, maar daarover willen de wethouders zich nog even beraden.

II. **Presentatie 'Verkenning bestuursvormen' door Florian H. Karim Theissen⁵ en Maarten Waleboer⁶**

De **gespreksleider** geeft aan dat tijdens de aansluitende discussie, met name kan worden gefocust op de positie en wensen van de gemeenteraden met betrekking tot de toekomstige bestuursstructuur.

Belangrijk element: waarop willen zij met name kunnen sturen?

Het adviesbureau 'PROOF adviseurs' is gespecialiseerd in de governance van samenwerking. Met betrekking tot maatschappelijke opgaven én ook voor recreatie.

⁵ Managing partner en senior adviseur PROOF adviseurs

⁶ Senior adviseur PROOF adviseurs

Drie jaar geleden heeft PROOF al eens een adviesrapport opgesteld over mogelijke vormen. Daarop is de presentatie gebaseerd. PROOF is momenteel niet betrokken bij de GR maar herhaalt dus slechts het reeds bekende rapport.

Rode lijn presentatie:

- Status quo: hoe is de GR Geestmerambacht nu georganiseerd?
- Wat zijn de kenmerken?
- Wat is belangrijk om goede afwegingen met betrekking tot governance te kunnen maken?
- Toelichting op de geschetste alternatieve bestuursvormen

Huidige constructie

- Alkmaar en Dijk en Waard maken samen deel uit van een samenwerkingsverband (GR).
- De Uitvoering is uitbesteed aan de NV RNH. Een overheids-NV.

In een Gemeenschappelijke Regeling hebben deelnemende bestuursorganen (raden en de colleges van B&W) opgeschreven hoe zij met elkaar samenwerken.

Het betreft een *gemengde regeling*: ook de raden zijn onderdeel van de samenwerking.

Geen *college-regeling* (wanneer alleen colleges deelnemen maar de raden altijd ook beschikken over de bevoegdheid om te sturen).

Dit openbaar lichaam heeft als kenmerk een drielaags-bestuur.

Het algemeen bestuur is het hoogste orgaan: hierin zitten vertegenwoordigers van de deelnemende bestuursorganen (3 namens Alkmaar, 3 namens Dijk en Waard). Het betreft collegeleden die er tevens zitten voor de deelnemende raden.

Het algemeen bestuur kiest uit zijn midden een dagelijks bestuur. De voorzitter daarvan is eveneens voorzitter van het algemeen bestuur.

De wet heeft bepaald dat het dagelijks bestuur geen meerderheid mag hebben in het algemeen bestuur. Dat is dus slechts mogelijk bij zes (dat een dagelijks bestuur van drie mogelijk maakt, dat geen meerderheid vormt binnen het algemeen bestuur).

De uitvoering gebeurt door RNH dat zelf geen onderdeel uitmaakt van de organisatiestructuur.

Probleemstelling

Er is veel bestuurlijke inzet gevraagd. Doelstelling meegegeven aan PROOF: geef inzicht in diverse opties en (praktische) implicaties als basis voor de groepsdiscussie.

De theoretische uitgangspunten voor de afweging over wat good governance van samenwerking behelst, zijn in het model 'Ons denk- en doe-model' verwerkt.

Governance is ook een cyclisch proces. Er wordt nu verkend welke mogelijke vormen geschikt zouden kunnen zijn. Dit proces kan uitmonden in een door de raden in te nemen positie. Raden kunnen dan proberen elkaar te vinden/te verbinden hetgeen mogelijk kan uitmonden in een wijziging van de GR.

Kanttekening: de wet GR is onlangs gewijzigd. Alle Gemeenschappelijke Regelingen dienden voor 1 juli 2024 daaraan worden aangepast. NB dit is ook bij de GR GAB gebeurd.

➤ Zaal: wat behelzen deze wijzigingen?

Reactie: Er werd landelijk breed ervaren dat Gemeenschappelijke Regelingen te veel op afstand staan. Er zijn instrumenten bedacht waarin keuzes moeten worden gemaakt ten aanzien van het implementeren van die instrumenten in de eigen GR. Dat moet op basis van afwegingen plaatsvinden en vervolgens in de GR worden opgenomen.

(Er wordt opgemerkt, dat dit reeds is gebeurd met deze GR GAB).

Good governance is niet alleen de vorm maar ook het proces, ook de relatie, ook de gezamenlijke samenwerkingscultuur. Deze aspecten moeten in evenwicht worden gebracht rondom de inhoud. Het is niet zo dat één bepaalde vorm universeel past. De lokale situatie/wensen moeten dus niet worden vergeleken met die in andere steden. Kijk naar wat past voor Alkmaar en Dijk en Waard.

Het adagium luidt: 'vorm volgt inhoud'. Inhoud en doelstellingen staan centraal. Wat willen de gemeenten bereiken met Geestmerambacht en wat is het geschikte instrument om die doelen te realiseren. Welke taken, bevoegdheden zijn daarvoor nodig en welke rol dienen de raden te hebben?

(Concept) verslag Raadsinformatieavond recreatieschap Geestmerambacht , 12.09.2024

Vervolgens schetst Florian de menukaart waarin alle beschikbare opties zijn weergegeven. Meer zijn er niet. Soms worden evenwel andere namen gehanteerd.

Er is nu sprake van een zelfstandige organisatie die is vormgegeven als gemeenschappelijk openbaar lichaam. Met toevoeging van bevoegdheden, taken. Die worden uitgevoerd met behulp van RNH.

Maar er zou ook kunnen worden gekozen voor een *bedrijfsvoeringsorganisatie*.

Er zou ook kunnen worden bepaald dat beide gemeenten als *aandeelhouders* rechtstreeks gaan deelnemen in RNH (dan wordt het publiekrechtelijke deel geschrapt).

Men zou ook kunnen overstappen naar een *netwerkconstructie* waarin via een enkelvoudige- of meervoudige centrumregeling de gemeenten zelf zorgdragen voor de uitvoering.

Uiterste optie: er wordt bepaald dat *samenwerking overbodig* wordt geacht. Gemeenten gaan dan elk hun 'eigen ding' op basis van voorafgaand afgestemd inhoudelijk beleid (zelfde openingstijden, zelfde gedragsregels e.d.).

Het is essentieel dat de raden zich beraden over hoe zij willen deelnemen/meedoen/meedenken in de samenwerking tussen beide gemeentes.

De aanwezigen wordt opgeroepen hierover alvast na te denken bij de presentatie van de diverse vormen. PROOF heeft -op basis van hun expertise- al een voorselectie gemaakt (als zodanig zichtbaar gemaakt in de presentatie).

De hoofdlijnen van de huidige GR worden vervolgens toegelicht. Het is PROOF niet bekend of deze opsomming de vastgestelde visie dekt. Zo ja, dan staan de gemeenten voor deze belangen.

Vraag is hoe de gemeenten deze belangen in de praktijk tot uiting wil laten komen: het gaat immers om verlengd lokaal bestuur waarin de visie wordt bepaald door de gemeenten en de uitvoering is belegd bij een gemeenschappelijk openbaar lichaam, de GR Geestmerambacht.

Er zitten beleidstaken in (de vastgestelde visie, de verordeningen e.d.) en uitvoeringstaken (belegd bij de NV). Al deze taken, belangen en bevoegdheden zijn nu gedekt door de GR.

Vanwege de beleidstaken, zijn de raden deelnemer aan de GR. Visies en verordeningen worden normaliter door de raden vastgesteld.

Als de GR dit gaat doen, hebben de raden die bevoegdheid dus overgedragen en mag de GR deze vaststellen.

Er kan besloten worden om deze bevoegdheid bij de raden te houden. Dat vergt dan een andersoortige GR.

Als de bevoegdheid om de verordening door de raden te laten vaststellen wordt losgelaten, kan gekozen worden uit een scala andere mogelijkheden.

- Zaal: wat wordt bedoeld met 'modelvliegtuigen, vaartuigen, voertuigen'?
Reactie: naar beste weten betreft dit regelgeving die het gebruik hiervan (zoals van drones) moet worden gereguleerd. De passage slaat op de situatie, dat deze bevoegdheid -die normaliter bij de gemeenten ligt- is overgedragen aan de uitvoerende organisatie van de GR.
- Zaal: waar het drones betreft, verstrekken de gemeenten ontheffingen.

Het openbaar lichaam is in dit geval het college en de raad. Maar men kan het openbaar lichaam inrichten waaraan alleen colleges deelnemen. Dan moet de verordening 'eruit' worden gehaald (= raadsbevoegdheid en gaat terug naar de gemeenten).

In de nieuwe wet zijn onder andere de volgende aspecten verankerd. De positie van de raden is verbeterd.

- Verantwoordingsplicht, ook van AB-leden richting DB, raden en colleges
- Inlichtingenplicht, ook van AB-leden richting DB, raden en colleges
- De P&C-cyclus (hoe om te gaan met begroting) en mogelijkheden om zienswijzen in te dienen, de jaarrekening, enz.
- Participatie
- Wijziging GR

Deelname aan deze GR vergt momenteel zes bestuurders. Het is de vraag, of dit noodzakelijk is gezien het gegeven dat de GR Geestmerambacht slechts uit twee partijen bestaat.

- Zaal: er wordt gewezen op het aantal noodzakelijke vergadering voor het huidige model.
Reactie: een aantal AB-vergaderingen is verplicht (vaststellen begroting, jaarrekening). Het AB van elk openbaar lichaam vergadert jaarlijks minimaal drie keer.
Het DB vergadert vaker (voorbereiding op AB, uitvoering en aansturing).
Maar deze belasting kan worden aangepast al naar gelang de te behandelen onderwerpen.

Het is noodzakelijk dat partijen die samen deel uitmaken van een GR, met elkaar overleggen en afstemmen. Minder bestuurlijke druk leidt dus elders tot meer noodzaak om samen te werken en af te stemmen.

Opheffen GR in het geval van twee partijen is te overzien, maar kost wel geld (gevolgen organisatorisch vlak, personeel, financiën, afgesloten contracten). Als Alkmaar zou willen uittreden, eindigt daarmee de GR.

Hoeveel beëindiging kost wordt veelal bepaald door de onderhandelende partijen. Er zijn daarvoor marges te bedenken.

- Zaal: er wordt gevraagd naar voorbeelden.
Reactie: de cultuur/structuur en onderlinge omgangsvormen zijn zeer bepalend: 'Soms is het bijna niet te doen, soms verloopt het soepel'. De wijze waarop voorheen werd samengewerkt is van groot belang.
Partijen dienen niet alleen aan te geven te willen scheiden, maar dienen tevens te weten hoe de genoemde taken in het vervolg moeten worden opgepakt (verordeningen, beleid, uitvoering e.d. dat kan worden uitbesteed).
Als partijen ervoor kiezen om de taken zelf (apart) op te pakken, kan dat duurder uitpakken.
- Zaal: wordt er vooraf wel goed over nagedacht wat moet worden ondergebracht in een GR? Als deze eenmaal is afgesloten, 'zitten partijen daar eigenlijk een beetje in gevangen'. Wijzigingen zijn in elk geval moeilijk door te voeren.
Reactie: er worden bewust eigen keuzes gemaakt. Partijen dienen te beseffen dat uitstappen soms lastig is. Het is niet onmogelijk. Afhankelijk van andere partijen, kan het ook soepel verlopen.
Maar: het betreft verlengd lokaal bestuur, wat inhoudt dat men de taken die voorheen waren uitbesteed, weer door de gemeente zelf moeten worden uitgevoerd. Het komt voor dat organisatie daarvoor moeten worden opgetuigd hetgeen vele malen duurder uitpakte dan om taken gezamenlijk uit te voeren.

Het is een misverstand te denken dat men in het geval van een *convenant* eenvoudiger van elkaar afscheid kan nemen. Het is immers ook een overeenkomst en beëindiging kost ook het veel geld. Er wordt ten onrechte breed verondersteld dat men in een GR gevangen zit, maar in wezen is een GR niet anders dan een privaatrechtelijke overeenkomst.
Maar er wordt momenteel meer gekozen voor een *convenant* dan een GR.

Een *centrumregeling* is ook een vorm van GR, maar dan wordt bepaald welke gemeente de taken op zich neemt. Elke gemeente stelt de visie en het beleid vast, de andere gemeenten voeren het uit. Dit vergt afstemming. Colleges en raad kunnen hiervan deel uitmaken. Maar er moet gezamenlijk worden overeengekomen wat men gezamenlijk wil realiseren.
Twee wethouders of raadsleden zouden afdoende kunnen zijn. Elke gemeente is zelf verantwoordelijk voor het eigen beleid in het gebiedsdeel waar deze over gaat. De uitvoering kan worden belegd bij de centrumgemeente. Er zijn diverse varianten mogelijk.

- De gespreksleider werpt op, dat het ook mogelijk is dat een centrumgemeente uitvoert (dus een van beide gemeenten) en dat het bestuur via afstemming wordt geregeld.
Reactie: ook in dit geval wordt het 'construct', de afspraken, in een GR opgenomen. Het is niet een organisatie, maar wél een GR. Die anders is dan afstemming omdat er al taken en bevoegdheden zijn verstrekt.

De *bedrijfsvoeringsorganisatie* is in opkomst. Het is een openbaar lichaam dat zich alleen bezighoudt met uitvoeringstaken (geen beleid, geen verordeningen e.d.).

Als men de bestaande GR hiernaar zou willen omzetten, moet elke gemeente zelf de verordeningen weer vaststellen. De uitvoering kan de gemeente zelf oppakken of uitbesteden. Er is sprake van een enkelvoudig bestuur in plaats van een geleed bestuur. Er kan worden volstaan met één bestuurder.

- Zaal: welke taken gaan in deze constructie terug naar de gemeente. Er is behoefte aan nadere uitleg (op later moment).
Reactie: partijen moeten in elk geval blijven afstemmen.
Het enige voorbeeld van een bedrijfsvoeringsorganisatie in relatie met het recreatieschap is het 'Recreatieschap Twente'. Het bestuur wordt gevormd door veertien vertegenwoordigers uit de colleges van burgemeester en wethouders van de veertien Twentse gemeenten. De operationele leiding van Recreatieschap Twente berust bij de Secretaris/Directeur. Het bestuur vergadert een aantal keren per jaar en stelt de begroting vast, alsmede de jaarrekening.
In alle overige gevallen is er sprake van een openbaar lichaam.
Er is behalve de GR Geestmerambacht nog één recreatieschap (Hitland) dat twee gemeenten heeft (Capelle aan den IJssel en Zuidplas).
- Zaal: de Provincie Noord-Holland wil de aandelen afstoten. Vraag is: wie koopt ze?
Reactie: beide gemeenten zouden ze kunnen kopen. Aandeelhouders in de NV: de raden dienen een zekere afstand te bewaren. Men kan afhankelijk van het aantal aandelen op de aandeelhoudersvergaderingen het beleid medebepalen. Het is mogelijk en makkelijk om onderling overeenkomsten te sluiten over de uitvoering als het weinig aandeelhouders betreft. Maar raden staan bij een NV op grotere afstand dan in het geval van een openbaar lichaam. Men kan ook kiezen voor een bedrijfsvoeringsorganisatie en die ook aanwijst als aandeelhouder in de NV. Dan is de gemeente dus niet apart aandeelhouder, maar gezamenlijk.
Er zijn ook combinaties tussen varianten mogelijk.
- Zaal: indien wordt gekozen om aandeelhouder te worden in RCN NV, betekent dat een 'kromme move'. Immers: het recreatieschap is ooit uitgetreden uit Provincie/het geheel. De Provincie heeft dit afgekocht met de intentie -toentertijd- dat alle andere recreatieschappen die nu nog onder RNH hangen, dat ook zouden doen. Vervolgens werd gesteld: 'dat gaat nooit goed komen' en de andere recreatieschappen zijn dus gebleven.
Vervolgens bestaat de vreemde situatie dat de Provincie de andere recreatiegebieden wél sponsort (dus in feite: eigenlijk indirect RNH NV waarvan de Provincie alle aandelen bezit, dus hun eigen mensen) maar wij betalen alleen aan het recreatieschap. Dus alles ligt bestuurlijk én bij de Provincie 'heel scheef'. Als wij nu weer terug zouden gaan, waar blijven wij dan? Dat doet een beetje raar aan als men weer aandeelhouder wordt in RNH.
De **gespreksleider** zegt, dat deze vraag door de raden moet worden beantwoord op een voorstel van Geestmerambacht.
Reactie: de politiek kan gemaakte keuzes heroverwegen. Men kan de bestaande situatie ongewenst vinden (= politieke inschatting) meer deze is op zichzelf niet scheef.
De Provincie heeft een NV opgericht die opdrachten aanneemt van recreatieschappen- c.q. gebieden in de hele provincie Noord-Holland. De uitvoeringsorganisatie kan invulling geven beleidsambities, die Alkmaar en Dijk en Waard hebben samengevoegd in het recreatieschap GAB.
Maar raden kunnen kiezen voor een andere constructie. PROOF vindt het van ondergeschikt belang, welke besluiten in het verleden zijn genomen.
- Zaal: heeft PROOF alleen de opdracht gekregen de best mogelijke vorm te onderzoeken? Wat als Schagen en Bergen weer worden 'teruggehaald'.
De gespreksleider benadrukt dat beide gemeenten bewust zijn uitgetreden en het dus niet realistisch is te denken dat zij weer toetreden.
- Zaal: RAUM is een buur-recreatieschap. Is samenvoeging een optie?
Reactie: dit kan worden overwogen op voorwaarde dat de gemeenten hiertoe bereid zouden zijn. Deze bereidwilligheid is niet onderzocht, maar het is een theoretische mogelijkheid.
- Zaal: een andere constructie is mogelijk. Maar alle opties bevatten ook nadelen: zoals veel overlegvormen voor de wethouders. Wat zou de reden zijn om wél te veranderen? Wat is het voor- en nadeel van de diverse opties?

Reactie: vanwege het gevoel dat de bestuurlijke druk te hoog is in de huidige samenwerking, is de studie uitgevoerd. Zes AB-leden, doorlopen P&C-cyclus: dit alles voor slechts twee gemeenten. Vraag was: zijn er geen alternatieven?

Reactie: de bestaande constructie vergt ook de nodige overhead. Een afstemmingsstructuur is aanzienlijk goedkoper.

De **gespreksleider** roept de raden op aan te geven wat zij belangrijke punten vinden om bij de discussie te betrekken. Buiten de puur bestuurlijke overwegingen. Deze input wordt meegenomen door de bestuurders en adviseurs wat mogelijk in een concreter advies kan uitmonden.

Wat zijn voor de raadsleden belangrijke overwegingen voor een mogelijk te maken keuze?

De huidige constructie kan worden behouden, maar er kan ook worden gekozen voor een alternatief. Die diverse gevolgen hebben voor de positie van de raden.

En wat is het belangrijkste doel volgens de raadsleden van voortzetting van de samenwerking? Niet de vraag: willen we een GR behouden of een andere vorm.

De gespreksleider zou het zelf een logisch doel vinden als de raden van mening zijn dat de vastgestelde visie goed wordt uitgevoerd. Ook zou men belang kunnen hechten aan sturingsmogelijkheden op het natuurdoel. Of het financiële doel.

- Zaal: het is van belang dat de raden -hoe dan ook- invloed kunnen uitoefenen. Ongeacht de samenwerkingsvorm die financieel aantrekkelijk moet zijn. Van de oorspronkelijke zes gemeenten zijn er slechts twee over dus lijkt verandering denkbaar.
- Zaal: men wil kunnen sturen op zowel de uitvoeringsplannen als visie en daarbij vooral de eigen rol als raadslid kunnen invullen (kaderstellend, controlerend, budgetterend). De gemeente heeft behoefte aan een mooi recreatiegebied.
- Zaal: het belangrijkste doel van voortzetting van deze samenwerking is: delen beide gemeenten dezelfde visie en wordt die ook identiek geïnterpreteerd? Dat is van belang voor verdere samenwerking. De gemeenten zitten niet steeds op één lijn voor wat betreft de visie. Dat zal samenwerking bemoeilijken.
- Zaal: inwoners van Alkmaar en Dijk en Waard maken gebruik van het gebied. Zij hebben geen boodschap aan 'een visie': voor hun in de instandhouding van de voorzieningen belangrijk, waarbij een samenwerkingsvorm een middel is om lusten en lasten gelijkelijk te verdelen. De gespreksleider vat samen: ook de belangen van gebruikers moeten meewegen.
- Zaal: als men verschilt van visie, moet men dan een hek in het midden plaatsen? Het is niet raadzaam om het gebied niet op te knippen. Probeer elkaar te vinden, ook in het belang van gebruikers (meerwaarde dan alleen verder).
- Zaal: het is ontzettend belangrijk om de volksvertegenwoordigers mee te nemen in dit proces. De visie van de bevolking weegt zwaar.
- Zaal: de wethouders lijken de huidige belasting/bezetting wat veel te vinden. Wat is hun mening? De gespreksleider zegt dat deze bijeenkomst is belegd omdat het bestuur het gevoel heeft dat het tijd is de constructie van samenwerking weer eens te evalueren. Gaandeweg zijn drie belangrijke partners uitgetreden. Is de huidige GR nog steeds de beste manier om samen te werken? Of zijn er simpelere vormen, waarop de gebruikers ook meer invloed op kunnen uitoefenen?
- Zaal: de visie is door beide raden vastgesteld. Klopt het dat er per onderdeel nog beslissingen moeten worden genomen door de raden?
 Reactie: zolang de raden de vastgestelde visie niet wijzigen, is die leidend. Maar er is wel afgesproken dat de raden per deelgebied/plan invloed moeten kunnen uitoefenen. De wethouders hebben aangegeven dat er als zodanig wordt gewerkt. De raden kunnen hun visie geven per deelgebied (na bespreking in het AB).
 De gespreksleider heeft begrip voor vraag van de wethouders. Zes afgevaardigden moeten afstemmen, in principe is overleg tussen twee wethouders aanzienlijk simpeler. Uitzonderingen van afwijkende standpunten daargelaten. De organisatie zou dus ook simpeler kunnen worden ingericht. Waarop gebruikers meer invloed kunnen uitoefenen.
 Waaraan moet een voorstel van de wethouders volgens de raadsleden minimaal voldoen? Zodat zij goed in positie worden gebracht? Raadsleden willen kunnen sturen, invloed uitoefenen, volksvertegenwoordiger zijn, invloed hebben op de financiën.

Indachtig het uitgangspunt ('we doen het uiteindelijk voor de gebruikers') moet niet alle energie opgaan in een organisatievorm maar laten we vooral samen en met elkaar investeren ten behoeve van een fraai GAB.

- Zaal: ga voor de meest efficiënte en goedkoopste vorm.
- Zaal: elke andere geschetste vorm vergen minder bestuurders. Twee is toereikend. Maar samenwerking moet wel een gemeenschappelijke deler hebben. Daarin moet dus worden voorzien.

De gespreksleider wijst erop, dat er ook nog een P&C-cyclus e.d. loopt. Het kan de raden mogelijk niet veel schelen hoeveel bestuurders moeten overleggen. Voor hen is het essentieel - afgaande op de inbreng uit de zaal- of ze direct of indirect invloed kunnen uitoefenen.

PROOF: de aspecten waarop men invloed wil uitoefenen (financiën, personeel, uitvoeren visie) zouden kunnen worden voorzien van een waardering. Aan de hand daarvan kan men toewerken naar een aantal van de geschetste modellen. Het zou goed zijn als een aantal keuzes wordt voorgelegd op basis waarvan de raden een afgewogen oordeel kunnen vellen.

- Zaal: er moet een toekomstgerichte keuze worden gemaakt. Het is niet de bedoeling dat om de paar jaar een bureau het model gaat her-beoordelen.
Er zal ook rekening moeten worden gehouden met de taken (milieu, klimaat) die het nodige geld vergen. Worden die tussentijds bijgesteld zodat kosten worden verminderd of verhoogd? Daar moet ook rekening mee worden gehouden.

Spreker vindt het vooral belangrijk dat de wensen van de bewoners serieus worden genomen ('het is hun en ons gebied').

De raden willen ook mee blijven denken over toekomstig beleid. Spreker veronderstelt dat besluitvorming zorgvuldig moet plaatsvinden en dus tijd vergt (extra avond over implicaties?).

De gespreksleider verwoordt de inzet van de wethouders: deze bijeenkomst is een aftrap om wensen van raadsleden op te halen. Op basis daarvan kunnen zij met adviseurs een voorstel voorbereiden. Dus neem nu de kans om al je ideeën te spuien en 'je stempel te drukken'.

- Zaal: raadslid heeft het gevoel nu meer op afstand te staan dan zij wil. Omdat het slechts twee gemeenten betreft, is de betrokkenheid groot. Dus: graag minder afstand dan nu bij de GR.
- Zaal: er is aangekondigd dat de wethouders een voorstel gaan voorbereiden. Maar door de vele gepresenteerde mogelijkheden in de prachtige presentatie duizelt het. En dit raadslid weet echt niet wat te kiezen. Oproep aan de wethouders: leg meerdere scenario's voor met keuzemogelijkheden zodat zij een goede afweging kunnen maken.

De gespreksleider vindt dit een alleszins begrijpelijke kanttekening. Vandaar dat hij met name wil weten, wat de raadsleden zelf belangrijk vinden.

Zoals het criterium: 'Ik wil er dichtbij zitten'. Dat kan langs alle scenario's worden gelegd door de bestuurskundigen en zij dienen uitleg te geven. En tevens te verklaren waarom de voorkeur niet uitgaat naar bepaalde scenario's.

Reactie PROOF: een openbaar lichaam is de uitgelezen vorm waarbij raadsleden het dichtst bij de uitvoering staan. Zij zijn zelfs eigenaar en bepalen. Maar zo *voelt* het niet, blijkt.

De gespreksleider stelt: het is de bestuurskundige theorie versus de raadspraktijk.

- Zaal: dit raadslid had deze avond een advies verwacht van PROOF gebaseerd op hun ervaringen. De mogelijkheden duizelen hem.

En: kent PROOF succesvolle voorbeelden?

Reactie PROOF: Twente is het enige voorbeeld met een bedrijfsvoeringsorganisatie.

Te hanteren criteria: hoeveel partijen betreft het en welke bestuursvorm is passend?

Uitgaande van twee gemeenten die ten behoeve van de burgers een gebied beheren kan men zich afvragen waarom zes wethouders bestuurslid moeten zijn. Verwijzen naar de criteria, lijkt een bedrijfsvoeringsorganisatie geschikter.

Maar mochten de gemeenten de gezamenlijkheid van ondergeschikt belang vinden, en willen zij de gebieden opknippen met eigen regels in elk van de gebieden: dan is een verdere 'scheiding' ook denkbaar.

Vandaar de startvraag: hoe belangrijk vinden de gemeenteraden het om gezamenlijk een doel te stellen voor het gebied en de taken ten behoeve van de burgers samen uit te voeren? Als men daar waarde aan hecht, vallen de verwijderende varianten af.

Via het doorlopen van een stroomschema aan de hand van de doelstellingen, resteert een beperkt aantal opties.

Er zijn niet veel voorbeelden van een centrumregeling voor recreatiegebieden: de meest gebruikte samenwerkingsvorm is nog steeds het openbaar lichaam, maar de meeste recreatieschappen omvatten meer dan twee gemeenten.

De gespreksleider benadrukt, dat het feit dat het er slechts twee gemeenten samenwerken, de casus uniek maakt.

- Zaal: het grootste deel van het Geestmerambacht ligt op het grondgebied van Dijk en Waard. Dus zou die gemeente meer zeggenschap moeten hebben ten aanzien van vergunningsverleningen, openbare orde en veiligheid bij evenementen, e.d. Alkmaar heeft wat dat betreft meer afstand ten aanzien van sommige processen. Zou de centrumregeling dus niet geschikter zijn?

Reactie PROOF: vraag is, wat de verdeling is van gebruikers tussen beide gemeenten. Criteria voor de te maken keuzen van een goede evenwichtige bestuursvorm voor deze beide gemeenten: de grootte van het gebied; herkomst van de gebruikers; verdeling van de kosten e.d. Zaal: het gebied wordt ook bezocht door inwoners van Schagen en Bergen.

- Zaal: wat als de colleges voorstellen om de GR GABte beëindigen en als aparte gemeenten verder te gaan met elk het eigen deel van het gebied? Waarmee de samenwerking eigenlijk volledig ten einde zou komen.

Reactie PROOF: afstemming blijft noodzakelijk omdat het één gebied is waar burgers gebruik van maken die geen boodschap hebben aan de gemeentegrenzen.

Mochten de gemeenten echt besluiten om alles te splitsen, dan is minimaal afstemming over de voor 'de modelvliegtuigen' geldende regels, zodat voor het hele gebied dezelfde regels gelden.

De gespreksleider verwijst naar het lopende project Intergemeentelijk - grensoverschrijdend samenwerken. Dit zou daarvan een voorbeeld kunnen zijn (vergt afstemming).

- Zaal: Park van Luna. Als daar plannen zijn voor plaatsing van zonnepanelen voor hun deur, spreken bewoners zich daarover uit. Moet de gemeente Alkmaar daar in een visie dan in meestemmen? Dat aspect moet in de gezamenlijke uitvoering worden meegewogen. In welke mate is gezamenlijke uitvoering haalbaar? Deze overweging moet worden meegenomen. De gespreksleider concludeert, dat er afhankelijk van het vraagstuk maatwerk nodig is: het Park van Luna zou anders kunnen worden behandeld dat het Geestmerambacht als festivalterrein (met een knip).

Wenscriteria:

- er zou onderscheid gemaakt moeten kunnen worden tussen de mate van betrokkenheid van de gemeenten op diverse locaties van het GAB
- hoe gezamenlijk is gezamenlijke uitvoering en beleid
- hoe regel je dat (desgewenst opstellen voorstel is aan het bestuur)
- Zaal: spreker vindt het essentieel dat het hele gebied -ondanks de diverse belangen- vanuit gezamenlijk beleid wordt aangestuurd. Zij zou een knip tussen de verschillende locaties 'erg vreemd vinden'. Dus: beide gemeenten dienen verantwoordelijk te blijven voor het hele Geestmerambacht.
- Zaal: spreker onderschrijft bovenstaande mening. Het mag dan wel om grond gaan van twee gemeenten, maar de bezoekers komen uit zowel Alkmaar als Dijk en Waard en zullen geen begrip hebben als er verschillende regels zouden gelden. Tussenconclusie gespreksleider: de zaal wil het GAB als één gebied in stand houden en tevens dat beide gemeenten hierin gezamenlijk optrekken.
- Zaal: spreker vindt dat betrokken gemeenten de uitkomsten van participatie dienen te respecteren. De inwoners van Dijk en Waard tekenden bezwaar aan tegen het lawaai van evenementen en drongen aan op beperking van het aantal. De gemeenteraad heeft daarna geluisterd maar vervolgens werd dit niet overgenomen door de twee wethouders van het algemeen bestuur. De gespreksleider wijst erop, dat waar het participatie betreft er altijd moet worden geluisterd naar allerlei diverse inwoners (omwonenden, belanghebbenden-niet zijnde-omwoners, gebruikers). Het goed organiseren van participatie is geen sinecure. Of de opstelling gezien moet worden als 'gebrek aan respect' vraagt de gespreksleider zich af. Zaal: de spreker beklemtoont dat de omwonenden de overlast ervaren. De gebruikers komen slechts voor hun plezier. Dat is ook een criterium. De gespreksleider concludeert dat spreker vindt dat er ook respect moet zijn voor de inwonersparticipatie.

- Zaal: weegt een lokaal belang zwaarder dan het gemeenschappelijke belang? En zo ja: wat weegt dan zwaarder? Voorbeeld: discussie over windmolens, geluid.
De gespreksleider stelt dat deze vraag niet eenvoudig valt te beantwoorden. Wie definieert wat gezamenlijk belang is, c.q. lokaal belang?
De spreker zou die vragen graag beantwoord zien.
- Zaal: het is een openbaar gebied en elke recreant is welkom. Dat geldt voor alle recreatieschappen in Noord-Holland en het duingebied. Het zou in principe niet moeten uitmaken als Dijk en Waard en Alkmaar elk hun deel voor hun rekening nemen. Alle inwoners blijven immers welkom en dat is het gemeenschappelijk belang. Wat spreker betreft mag het gebied worden opgedeeld zodat beide gemeenten zelfstandig verder gaan.
De gespreksleider vat samen: dit is een ander concept (opdeling gebied). Afgaande op geluiden uit de zaal, zijn er bedenkingen.
- Zaal: spreker is groot voorstander van samenwerken, maar stelt dat omdat het gebied met name recreatie- en natuurgebied is, aparte regels met name zullen gaan over hoe natuur en recreatie de ruimte moet worden gegeven. Inwoners merken daar niks van. Dus als er aparte regels komen, betekent dat niet dat er ergens een hek wordt geplaatst. Er loopt gewoon een weg. Het onterechte argument dat inwoners zullen gaan merken dat het twee gebieden zijn, moet niet worden gehanteerd. Het betreft twee logisch afgekaderde gebieden. Gemeenten kunnen anders aankijken hoe om te gaan met natuur: een deel blijft Geestmerloo, het andere Geestmerambacht.
Kortom: de conclusie dat iedereen vindt dat GABeen gebied is, noemt spreker te snel. Zij is niet per se een voorstander van splitsing, maar zij vindt de argumenten die zijn aangevoerd om te zeggen: 'dus moet het één geheel blijven', te kort door de bocht.
- Zaal: spreker vindt de tussenconclusie van de gespreksleider wat prematuur. Het gaat over mogelijke bestuurs- c.q. organisatievormen. Maar er kan ook worden gedacht aan een splitsing, een opheffing en andere vormen waarbij het gebied wel in stand blijft en wordt beheerd, maar anders dan op de wijze die tot nu toe is besproken. Dus denk nadrukkelijk ook aan andere mogelijkheden die niet gepresenteerd zijn.
De gespreksleider benadrukt, dat alle mogelijke modellen zijn gepresenteerd.
De spreker noemt als optie een scheiding.
De gespreksleider stelt, dat ook in dat geval afstemming noodzakelijk zal zijn.
De spreker vindt dat onderzocht moet worden wat daarvoor nodig is, wat de kosten zijn en hoe die moeten worden verdeeld. De belangen tussen de gemeenten zijn divers: de ene hecht meer aan de natuur, de andere aan de evenementen. Dit kan tot eindeloze discussie leiden dus kan worden besloten om te gaan scheiden.
- Zaal: het gebied is gezamenlijk aangelegd. Hoe gaat men lusten en lasten verdelen? Dat vergt goede afspraken.
De gespreksleider nuanceert zijn eerste uitdagende tussenconclusie: de zaal wil niet per se samenwerken. Men wil afstemming ook verkennen als mogelijkheid.
- Zaal: samenwerking is onvermijdelijk. Alle inwoners gebruiken het gebied en er is dus een gezamenlijk belang. Vraag blijft: welke bestuursvorm het meest geschikt is. Veel aanwezigen hebben een voorkeur voor een iets eenvoudiger model en de gemeenteraadsleden willen optimale invloed (kleine afstand). Het zou ook fijn zijn als de kosten teruglopen zodat die bedragen kunnen worden geïnvesteerd in meer natuurbeheer. Maar met gelijkblijvend budget.
- Zaal: streven naar een zekere eenduidigheid in het gebied is prima, zolang volksvertegenwoordigers dit maar kunnen uitleggen (is dus begreep). Verwijzend naar organisatie van evenementen.
- De gespreksleider vat samen:
Het gebied wordt gezamenlijk gebruikt, dus streef naar samenwerking
Zo min mogelijk afstand richting volksvertegenwoordiging zodat raadsleden invloed hebben.
Geen overbodige bestuurlijke drukte gezien de kosten.
- Zaal: spreker vindt dat niet vooraf moet worden bepaald dat de kosten voor natuurbehoud niet mogen stijgen. Hij wil weten wat de kosten zijn per inwoner van Alkmaar. Nu circa € 3. Mogelijk is het probleem opgelost als dit stijgt naar € 5.
- Zaal: een andere spreker veronderstelt dat betrokkene geld liever wil besteden aan natuuronderhoud dan aan bestuur.

- Zaal: er is een gezamenlijk belang en gebied wordt door inwoners uit beide gemeenten bezocht. Dat vergt gezamenlijk besturen. Maar op basis hiervan, dienen Schagen en Bergen ook aan te sluiten bij de samenwerking. Hij is niet categorisch vóór of tegen splitsing.
- Zaal: Alkmaarders en Dijk en Waarders gaan ook naar het Bergense strand. Dus kunnen de gemeenten besluiten tot een andere constructie.

Afronding

De gespreksleider veronderstelt dat het opstellen van een zorgvuldig geformuleerd voorstel door de colleges de nodige tijd zal vergen (verwachting: komend najaar/voorjaar 2025).

De wethouders wordt gevraagd een zorgvuldig proces met de raadsleden te doorlopen voorafgaande aan besluitvorming. De genoemde criteria dienen zichtbaar te worden meegenomen: er moet worden onderbouwd waarom een bepaalde variant kan afvallen.

Dus trechter naar een bestuursvorm die het prachtige Geestmerambacht toekomt.

Het gebied dient efficiënt te worden bestuurd zodat financiën primair kunnen worden besteed aan natuur dan aan bestuur.

Het belang van betrokkenen, gebruikers en bewoners moet meewegen.

Mogelijk worden de PROOF-adviseurs om nadere input te geven ter verdere verduidelijking.

De aanwezigen lijken unaniem van mening, de bestaande bestuursstructuur tegen het licht te houden.

Kanttekeningen (flipover) met betrekking tot besproken onderwerpen:

Hoe staan de uitgaven RNH in de begroting?

Hoe zit het met de balans tussen natuur en recreatie?

Zijn de doelen uit de visie haalbaar (biodiversiteit) en is daarmee de begroting gedekt?

Er is behoefte aan een aparte sessie voor het verdieping (projecten): is aan het bestuur ter overweging.

Welke taken komen terug bij een BVO (als organisatie)? Zie de presentatie.

Borg een zorgvuldig proces en maak de afwegingen zichtbaar (ook hoe).

De **gespreksleider** concludeert dat de vragen die aan het begin zijn gesteld, aan bod zijn gekomen.

Afsluiting door Robert te Beest

Vervolgens wordt de avond afgerond met de constatering door de wethouder, dat de door bestuurders ervaren dilemma's uitputtend zijn besproken. Hij dankt de aanwezigen voor hun constructieve inbreng. Voor de zorgvuldige uitwerking zullen de colleges de tijd nemen.

Overigens speelt dezelfde problematiek ook bij andere recreatieschappen.

Uniek is wel de omvang van de GR Geestmerambacht. Waardoor het lokale gevoel/belang steeds zwaarder weegt.

Vandaar dat het begrijpelijk is de wenselijkheid van een nieuwe samenwerkingsvorm te bestuderen en eventuele nieuwe vormen onderbouwd te formuleren. Rekening houdend met alle belangen.

De beide gemeenteraden zullen in het zorgvuldige proces goed worden meegenomen.

Bij de behandeling van bepaalde onderwerpen (windmolens, evenementen) blijkt de discussie te schuren langs beide gemeentes.

De samenstelling van het algemeen bestuur (drie-drie) kan daarbij een complicerende factor zijn omdat het dilemma immers 'een of een in het bestuur aan de orde komt'.